

**UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI
MEDICINĂ VETERINARĂ - BUCUREȘTI
FACULTATEA DE HORTICULTURĂ**

Ing. POPESCU GHEORGHE - GABRIEL

TEZA DE DOCTORAT

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:

Prof. univ.dr. CÂMPEANU GHEORGHE

BUCUREȘTI - ROMÂNIA

- 2005 -

T E M A:

**CERCETĂRI PRIVIND VALORIFICAREA
INTEGRALĂ A PRODUCȚIEI DE MERE LA
NIVELUL FERMELOR MICI ȘI MIJLOCII**

CUPRINS

CAPITOLUL I. STADIUL ACTUAL ȘI PERSPECTIVELE CULTURII MĂRULUI	4
1.1. Pe plan mondial	4
1.2. Pe plan național.....	15
1.3. Perspectivele culturii mărului.....	23
CAPITOLUL II. IMPORTANȚA CULTURII MĂRULUI ȘI VALORIFICAREA PRODUCȚIEI	26
2.1. Importanța culturii mărului	26
2.2. Păstrarea și valorificarea merelor în stare proaspătă	28
2.3. Valorificarea merelor sub formă de distilate	34
<i>2.3.1. Țuica din fructe o băutură națională.....</i>	<i>34</i>
<i>2.3.2. Fermentarea fructelor în vederea obținerii rachiului natural</i>	<i>36</i>
<i>2.3.3. Distilarea borhoturilor din fructe.....</i>	<i>40</i>
<i>2.3.4. Instalații pentru distilarea borhotului fermentat .....</i>	<i>43</i>
<i>2.3.5. Randamentul în alcool al fructelor .....</i>	<i>46</i>
<i>2.3.6. Maturarea și învechirea rachiurilor din fructe .....</i>	<i>50</i>
CAPITOLUL III. CERCETĂRI PE PLAN MONDIAL ȘI ÎN ROMÂNIA PRIVIND PĂSTRAREA ȘI VALORIFICAREA MERELOR	53
3.1. Influența unor măsuri agrotehnice și a momentului de recoltare.....	53
3.2. Influența tipului de depozit	55
3.3. Influența tratamentelor fitosanitare pre și post-recoltă	58
CAPITOLUL IV. PRINCIPALELE BOLI ȘI DĂUNĂTORI CARE AFECTEAZĂ CULTURA MĂRULUI ȘI FRUCTELE ÎN DEPOZIT	61
CAPITOLUL V. SISTEMUL DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII PRODUSELOR AGROALIMENTARE	67

5.1. SISTEMUL HACCP (Analiza riscurilor și Punctele critice de control)	67
5.1.1. <i>Istorie și scurtă prezentare a conceptului HACCP</i>	68
5.1.2. <i>Principiile de acțiune ale metodei HACCP</i>	70
5.1.3. <i>Etapele proiectării și implementării sistemului HACCP</i>	71
5.1.4. <i>Beneficiile implementării sistemului HACCP</i>	92
CAPITOLUL VI. OBIECTIVE, MATERIAL ȘI METODĂ DE LUCRU	94
6.1. Aplicarea unui sistem de combatere integrată într-o livadă de măr cu soiuri rezistente	94
6.2. Tratamentele cu fungicide în livadă și post-recoltare pentru prevenirea și combaterea unor boli de depozit la mere	95
6.3. Tratamentele cu produse pe bază de calciu pentru menținerea fermității pulpei merelor	97
6.4. Condițiile de depozitare și capacitatea de păstrare a merelor	98
6.5. Aspecte economice ale valorificării producției de mere pe clase de calitate	99
6.6. Sistemul HACCP (Analiza Riscurilor și Punctele Critice de Control) la producerea băuturilor alcoolice distilate din mere	99
6.7. Aprecierea organoleptică a calității merelor	100
6.8. Aprecierea calității distilatului obținut	104
CAPITOLUL VII. REZULTATE OBȚINUTE	106
7.1. Eficiența economică a folosirii unui sistem de combatere integrată într-o livadă de măr cu soiuri rezistente	106
7.2. Eficacitatea tratamentelor cu fungicide în livadă și post-recoltare asupra prevenirii și combaterii unor boli de depozit la mere	115
7.3. Influența tratamentelor cu produse pe bază de calciu asupra menținerii fermității pulpei merelor	122
7.4. Influența condițiilor de depozitare asupra capacității de păstrare a merelor	127

7.5. Eficiența economică a valorificării producției de mere pe clase de calitate	130
7.5.1. <i>Calculul indicatorilor economici</i>	136
7.5.1.1. <u>Calculul indicelui de variație I_g</u>	136
7.5.1.2. <u>Calculul coeficientului mediu de calitate</u>	138
7.5.1.3. <u>Măsurarea influenței factorilor</u>	141
7.5.1.4. <u>Gradul de modificare a calității</u>	142
7.5.1.5. <u>Gradul de modificare a calității în funcție de indicele de echivalență</u>	144
7.5.1.6. <u>Calculul coeficientului mediu cu ajutorul indicelui de echivalență</u>	146
7.6. Implementarea principiilor sistemului HACCP (Analiza Riscurilor și Punctele Critice de Control) la producția de băuturi alcoolice și distilate din mere	150
7.6.1- <i>Descrierea fluxului tehnologic</i>	150
7.6.2. <i>Analiza și evaluarea riscurilor</i>	154
7.6.3. <i>Identificarea punctelor critice de control</i>	156
7.6.4. <i>Stabilirea limitelor critice</i>	157
7.6.5. <i>Monitorizarea</i>	157
7.6.6. <i>Sistemul de monitorizare</i>	157
7.6.7. <i>Planul HACCP</i>	157
7.6.8. <i>Înregistrările activității de monitorizare</i>	159
7.6.9. <i>Validarea planului HACCP</i>	159
7.7. Aprecierea organoleptică a calității merelor	160
7.7.1. <i>Calitatea merelor analizate, stabilite pe bază de punctaj</i>	160
7.8. Aprecierea calității distilatului obținut	161
CAPITOLUL VIII. CONCLUZII	165
BIBLIOGRAFIE	171

CAPITOLUL I

STADIUL ACTUAL ȘI PERSPECTIVELE CULTURII MĂRULUI

1.1. Pe plan mondial

Pe glob, suprafața de teren arabil este de aproximativ 1400 mii ha, din care aproximativ 90 mii. ha sunt cultivate cu plante pomicele (FAO -Yearbooks, 1997).

Producția mondială de fructe în perioada 1970 - 2000 a avut o evoluție ascendentă. Aproximativ două treimi din producția totală o reprezintă fructele tropicale, iar fructele specifice zonei temperate constituie circa 30 % din producția mondială totală (tabelul 1.1). Analizând producția mondială de fructe pe specii se constată că două treimi din acestea este furnizată de trei specii și anume: portocalul, bananierul și mărul.

Valoarea comercial alimentară și tehnologică a fructelor este dată de ponderea pe care o au componentele anatomice edibile în greutate totală a producției, de conținutul acestora în substanțe utile și de calitățile lor organoleptice (Milițiu I. - 1983). Din acest punct de vedere mărul deține supremația întrucât partea edibilă este de 87,5 - 94,6 % iar la banane de 60-76% din greutatea fructului (tabelul 1.2 și fig. 1.1.).

Producția mondială de fructe din zona temperată are de asemenea o evoluție ascendentă, la majoritatea speciilor înregistrându-se sporuri mai mari de 110% comparativ cu media anilor 1979-1981 și mai mari de 105%, comparativ cu media anilor 1985-1987 (tabelul 1.3. și fig. 1.2.).

Comparând producțiile medii pe șapte ani (1990 - 1996) ale speciilor pomicele din zona temperată se constată că pe primul loc se află specia măr.

Cu toate că suprafețele cultivate cu măr au fost diminuate, se apreciază că încă din 1983 țările C.E.E erau în situația de supraproducție structurală de mere.